

Katalogu zachowań uznanych za symptomy demoralizacji

Demoralizacja to szereg czynów, w których jednostka społeczna zarzuca ogólnie przyjęte wartości moralne, najczęściej okazywane w drodze przestępstwa.

Demoralizację, zwaną również **degrengoladą**, stwierdza się poprzez niechęć i negatywną postawę wobec społeczeństwa, grupy rówieśniczej, roli uczestnika zabawy, młodocianego obywatela czy po prostu, jako nieletniego syna bądź córki.

Demoralizacja to „*naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych.*”

Katalog zachowań uznanych za symptomy demoralizacji:

- wagary,
- porzucenie szkoły,
- konflikt z rodzicami, nauczycielami, rówieśnikami,
- zaniedbania w wyglądzie zewnętrznym,
- ucieczki z domów,
- picie alkoholu i używanie narkotyków oraz substancji psychoaktywnych,
- przebywanie w środowiskach kryminogennych,
- zachowania agresywne.

Co powinno zaalarmować i zaniepokoić w zachowaniu ucznia zażywającego narkotyki, substancje psychoaktywne oraz picie alkoholu?:

- pogorszenie wyników w nauce,
- nieprzygotowania i brak zadań domowych,
- wagary,
- łamanie reguł życia szkolnego,
- kłamstwa,
- spadek zainteresowania sprawami szkolnymi,

w sferze zachowania i emocji:

- gwałtowna zmiana osobowości,
- wahania nastrojów,
- apatia,
- skrytość,
- drażliwość,
- nerwowość,
- brak przewidywalności,
- pobudzenie,
- poczucie beznadziejności,
- osłabienie zainteresowania tym, co wcześniej go pasjonowało,
- bełkotliwa mowa,
- zmiana sposobu ubierania,
- depresyjność,
- myśli samobójcze,
- obniżenie poczucia własnej wartości,
- poczucie bycia beznadziejnym, przegranym,
- brak motywacji,
- pesymizm, cynizm,

w sferze zdrowia i wyglądu zewnętrznego:

- nagły wzrost lub spadek masy ciała,
- spadek kondycji,
- częste przeziębienia,
- nieustanny katar,
- bóle żołądka,
- bóle głowy,
- poczucie przemęczenia,
- przekrwione oczy,
- ziemista cera,
- krosty i owrzodzenia wokół nosa,
- zasinienie i nakłucia na ciele,
- rozszerzone lub zwężone źrenice,
- zaniedbanie higieny osobistej,
- niemijający suchy kaszel,

- osłabienie i omdlenia,
- wymioty,
- nagłe pogorszenie stanu uzębienia,

Zachowania sugerujące problem agresji wśród uczniów:

Częściej, paradoksalnie, problem agresji demaskują się przez zauważenie ofiar takiego zachowania, gdyż sprawca często w kontakcie z osobą dorosłą nie zdradza takich skłonności, często też stwarza mylne wrażenie osoby respektującej obowiązujące zasady współżycia społecznego, zatem należy bacznie przyglądać się uczniom, a do niepokojących zachowań należeć zaliczyć:

- nagła zmiana w zachowaniu ucznia,
- groźby,
- złośliwości,
- niewerbalne wykonywanie wrogich gestów,
- niechęć do udziału w zajęciach sportowych, wymagających zmiany ubrania,
- izolowanie się ucznia od rówieśników, „samotność” na przerwach międzylekcyjnych i w czasie wolnym,
- „nieobecność” psychiczna podczas zajęć i rozkojarzenie,
- przezywanie, wyśmiewanie, zmuszanie do posłuszeństwa np. odzywki typu *„ty to się zamknij, bo ty nic nie wiesz, bo ty głupi jesteś”* itp.,
- okazywanie niechęci (np. robienie min, przedrzeźnianie), jak również izolowanie z grupy, zastraszanie,
- częste chowanie dla „żartu” rzeczy (najczęściej plecak, telefon komórkowy), a także niszczenie przedmiotów (książek, zeszytów, itp.),
- zaalarmować powinny sińce, zniszczone lub brudne ubranie,
- na wszystkich zajęciach nauczyciele powinni zwracać uwagę na nagminne wybieranie tych samych uczniów, jako ostatnich do pracy w grupach lub do drużyn na lekcjach wychowania fizycznego,
- nagłe pogorszenie się ucznia w nauce,
- unikanie szkoły, poranne skarżenie się na bóle głowy, brzucha, utrata apetytu,
- spóźnianie się do szkoły,